

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/4/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200025
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012200025.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca PhD. a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: Ing. N. W., bytom H. právne zastúpeného JUDr. Jánom Burocím, advokátom v Spišskej Novej Vsi, so sídlom Chrapčiakova č. 7, proti žalovanému: Poľovnícke združenie LIPA, Spišské Podhradie, IČO: 35 516 526, právne zastúpeného JUDr. Ľubomírou Bašistovou Virovou, advokátkou v Spišskej Novej Vsi, so sídlom Zimná č. 87, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2/2011 zo dňa 12.11.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/5/2012-46 zo dňa 3.10.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/5/2012-46 zo dňa 3.10.2012 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 2/2011 zo dňa 12.11.2011 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na nové konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia v sume 794,72 € a iné trovy konania v sume 132 € k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I

Predmet konania

Krajský súd v Košiciach vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 2/2011 zo dňa 12.11.2011, ktorým členská schôdza Poľovníckeho združenia LIPA zamietla odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu výboru PZ LIPA Spišské Podhradie č. 2/2011 zo dňa 9.9.2011 o uložení kárneho opatrenia žalobcovi a to dočasného obmedzenia lovu raticovej zveri (jelenej, srnčej a diviacej) v revíri PZ LIPA na dobu troch rokov.

Náhradu trov konania krajský súd žalobcovi nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v prvom rade skúmal, či rozhodnutia výboru a členskej schôdze žalovaného predstavujú rozhodnutia orgánov záujmovej samosprávy v zmysle § 244 ods.2 O.s.p., ktoré ako vecne príslušný krajský súd (§ 246 ods. 1 O.s.p.) má preskúmať v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Pri posudzovaní tejto procesnej otázky krajský súd vychádzal z právnych názorov Najvyššieho súdu SR vyslovených v jeho rozsudku č. k. 1Sžr/56/2011 zo dňa 31.1.2012. Predmetom tohto konania bolo preskúmanie rozhodnutia kárneho senátu Dozornej rady Slovenského poľovníckeho zväzu zo dňa 19.7.2010 vydaného v kárnom konaní podľa Kárneho poriadku Slovenského poľovníckeho zväzu. Najvyšší súd SR s poukázaním na ustanovenie § 80 ods.9 a 12 zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z.z.“, ako aj ustanovenia § 32 ods. 1 tohto zákona vyslovil záver, že žalovaný ako subjekt práva má samosprávny a združovací charakter, pričom výkon poľovníckeho práva je výlučne a nutne viazaný na členský princíp, pričom tento charakter nezmenil ani zákon č. 274/2009 Z.z. Podľa Najvyššieho súdu SR verejnoprávny charakter práv členskej základne v občianskoprávných združeniach už naznačovalo ustanovenie § 15 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov pripustením súdnej ochrany s charakterom súdneho prieskumu rozhodnutí vnútorných orgánov združenia. Tento verejnoprávny charakter aj v súčasnosti podporuje text zákona č. 274/2009 Z.z., ktorý prostredníctvom svojho § 41 a nasl. ustanovení vytvára komorový systém, to znamená systém záujmovej samosprávy s podmienkou členstva na výkon poľovníctva (najmä § 51 zákona č. 274/2009 Z.z.) a ďalej aj systém prísnej kontroly etického správania jednotlivých členov s tým, že podriaďuje výkon poľovníctva pod dozor štátnej správy. Na základe týchto úvah Najvyšší súd SR sa priklonil k právnomu názoru, že na žalovaného, a najmä na konania zasahujúce do jednotlivých práv členov žalovaného, vrátane konaní kárnych, je nutné nazerať ako na orgán záujmovej samosprávy, to znamená správny orgán v zmysle jeho definície podľa § 244 ods. 2 O.s.p.

Podľa názoru krajského súdu verejnoprávny charakter rozhodovania poľovníckej organizácie o kárnom postihu svojich členov za porušenie stanov poľovníckej organizácie možno vyvodit' aj z procesu vzniku (registrácie) poľovníckej organizácie v zmysle § 33 až 36 zákona č. 274/2009 Z.z. K návrhu na registráciu poľovníckej organizácie sa musia pripojiť dva výtlačky stanov poľovníckej organizácie, ktorých zákonným obsahom musí byť okrem iného aj úprava práv a povinností členov, orgánov poľovníckej organizácie, ich kompetencie. V procese registrácie obvodný lesný úrad skúma, či predložené stanovy zodpovedajú zákonným podmienkam podľa § 33 ods. 2 tohto zákona. Orgán štátnej správy na úseku poľovníctva - obvodný lesný úrad (§ 71 ods. 2 písm. c/ zákona č. 274/2009 Z.z.) nad rámec sankčných postihov upravených v tomto zákone (ustanovenia § 76 až 78 zákona - priestupky, disciplinárne previnenia a iné správne delikty) už uvedeným spôsobom reguluje aj sankčné postihy členov poľovníckej organizácie podľa jej stanov. Z uvedených dôvodov preto krajský súd považoval výbor a členskú schôdzu žalovaného za orgány záujmovej samosprávy, v dôsledku čoho ich rozhodnutia vydané v kárnom konaní podliehajú súdnemu prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.

Krajský súd ďalej uviedol, že rozhodovanie orgánov poľovníckej organizácie o uložení kárneho opatrenia členovi poľovníckej organizácie zákon č. 274/2009 Z.z. neupravuje. Pretože nejde o konanie upravené v tomto zákone, neprichádza do úvahy ani skúmanie, či na toto konanie sa vzťahuje Správny poriadok ako všeobecný predpis o správnom konaní v zmysle § 79 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z.z. Nemožno preto akceptovať žalobné dôvody týkajúce sa porušenia Správneho poriadku v súvislosti so zisťovaním skutkového stavu, hodnotením dôkazov a obsahovými náležitosťami rozhodnutí výboru a členskej schôdzy žalovaného. Podľa názoru krajského súdu, keďže úprava kárnych opatrení, ako aj kárneho konania nie je predmetom zákonnej úpravy, je možné skúmať iba to, či vyvodenie kárnej zodpovednosti voči žalobcovi bolo v súlade so Stanovami PZ LIPA a jeho Domácim poriadkom.

Podľa článku 7 ods. 1 písm. c/ a článku 6 ods. 3 písm. k/ Stanov PZ LIPA v kárnom konaní členom PZ ukladá kárne opatrenie výbor PZ a odvolacím orgánom je členská schôdza PZ. Článok 11 ods. 3 Stanov PZ upravuje náležitosti rozhodnutia výboru PZ o uložení kárneho opatrenia a rozhodnutia členskej schôdzy o odvolaní (rozhodnutia sa musia vypracovať písomne, musia obsahovať číslo rozhodnutia, označenie orgánu, ktorý ho vyniesol, deň a miesto vynesenia rozhodnutia, osobné údaje stíhaného,

výrok o vine s popisom skutku a označením predpisu, k porušeniu ktorého došlo, presné uvedenie kárneho opatrenia a odôvodnenie so stručným, presným a výstižným popisom skutkového stavu a poučenie o opravnom prostriedku). Proti kárnemu opatreniu uloženému výborom PZ sa môže sťahovaný písomne odvolať do 15 dní od jeho doručenia na členskú schôdzu PZ alebo ústne do zápisnice po vynesení rozhodnutia (článok 11 ods. 5 Stanov PZ). V časti C bod 11 Domáceho poriadku PZ, ktorý podrobne upravuje Stanovy PZ a ktorý bol prijatý členskou schôdzou a schválený Obvodným lesným úradom v Poprade, každá vystrelená rana pri individuálnej poľovačke musí byť hlásená poľovníckemu hospodárovi a zapísaná v knihe návštev revíru. Postup výboru a členskej schôdze žalovaného bol v súlade s týmito ustanoveniami Stanov a Domáceho poriadku PZ.

Krajský súd konštatoval, že žalobca v odvolaní proti rozhodnutiu výboru žalovaného o uložení kárneho opatrenia, ako aj v žalobe tvrdil, že v súvislosti s individuálnou poľovačkou dňa 1.8.2011 neporušil povinnosť člena poľovníckeho združenia uvedenú v bode 11 časť C Domáceho poriadku, pretože vystrelenú ranu hlásil poľovníckemu hospodárovi. Toto tvrdenie v konaní o uložení kárneho opatrenia a ani v žalobe žiadnym spôsobom nekonkretizoval (t.j. kedy, akou formou a kde si túto svoju povinnosť splnil) a na preukázanie svojho tvrdenia nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Bolo povinnosťou žalobcu splnenie tejto povinnosti preukázať. Žalovaný v konaní nebol povinný preukazovať, že žalobca nehlásil vystrelenú ranu poľovníckemu hospodárovi tak, ako to tvrdí žalobca v podanej žalobe.

Z obsahu rozhodnutia výboru a členskej schôdze žalovaného podľa krajského súdu nesporne vyplynulo, že žalobca nebol sankcionovaný za porušenie zákonných povinností uložených v zákone č. 274/2009 Z.z. V oboch rozhodnutiach sa iba konštatovalo, že nesplnenie povinnosti uvedenej v bode 11 časti C Domáceho poriadku PZ znemožnilo poľovníckemu hospodárovi zabezpečiť koordináciu dohľadávania postrielanej raticovej zveri v zmysle § 19 ods. 10 písm. e/ zákona č. 274/2009 Z.z.

Krajský súd sa stotožnil so stanoviskom žalovaného, podľa ktorého nariadené predbežné opatrenie uznesením Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. k. 2C/83/2011-8 zo dňa 13.06.2011 nebránilo kárnemu postihu žalobcu. Uplatnenie kárnej zodpovednosti nepredstavuje úkon, ktorým by dochádzalo k obmedzeniu a k vylúčeniu výkonu členských práv žalobcu, pretože kárny postih možno uplatniť iba voči členovi PZ. Z obsahu administratívnych spisov žalovaného nevyplýva, aby žalobca v priebehu kárneho konania namietal zaujatosť predsedu a tajomníka poľovníckeho združenia v súvislosti s ich rozhodovaním o kárnom postihu žalobcu. Preto na túto žalobnú námietku uplatnenú až v podanej žalobe nemožno prihliadať.

Okrem súladu postupu výboru a členskej schôdze žalovaného so Stanovami a Domácom poriadkom PZ krajský súd posudzoval aj to, či kárne konanie zodpovedalo všeobecným princípom správneho trestania. Pozvánkou zo dňa 14.8.2011 bol žalobca predvolaný na výborovú schôdzu na deň 9.9.2011, na ktorej malo byť prerokovanie kárneho opatrenia voči žalobcovi. K pozvánke bolo pripojené oznámenie o začatí kárneho konania proti žalobcovi. V oznámení bol popísaný skutok, ktorého sa žalobca mal dopustiť s tým, že tento skutok predstavuje porušenie Domáceho poriadku PZ LIPA v časti C bod 11. Žalobca si túto zásielku podanú na poštovú prepravu 16.8.2011 v odbernej lehote nevyzdvihol, hoci táto zásielka mu bola oznámená doručovacou poštou dňa 17.8.2011. Sám žalobca v podanom odvolaní uviedol údaj, že individuálnu poľovačku absolvoval aj dňa 20.8.2011. Preto nemožno akceptovať tvrdenie žalobcu, že z dôvodu výkonu žatevných prác mimo svojho trvalého bydliska sa nemal možnosť zúčastniť kárneho konania pred výborom poľovníckeho združenia. Rozhodnutie výboru PZ žalobcovi bolo doručené a v odvolaní proti nemu žalobca mal možnosť sa proti rozhodnutiu o uložení kárneho opatrenia brániť. Ku skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, sa žalobca mal možnosť vyjadriť na členskej schôdzi konanej dňa 20.11.2011, na ktorej bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozhodnutiu výboru poľovníckeho združenia. Podľa zápisnice z tejto členskej schôdze žalobca vo veci kárneho opatrenia, ktoré mu bolo uložené uviedol, „že už nemá k tomu čo povedať“. Z uvedeného krajský súd dospel k záveru, že žalobca bol uzrozumený so skutkom, ktorý sa mu kládol za vinu s jeho právnou kvalifikáciou, mal možnosť sa k oznámeniu o začatí kárneho konania vyjadriť, vyjadrovať sa k zisteniam výboru a členskej schôdze žalovaného, navrhovať a predkladať dôkazy. Žalobca mal možnosť sa osobne zúčastniť prerokovania kárneho opatrenia pred výborom, ako aj členskou schôdzou žalovaného. Z tohto pohľadu preto nemožno

dospieť k záveru, že by došlo k porušeniu jeho procesných práv ako účastníka kárneho konania.

Z uvedených dôvodov krajský súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

II

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalobcu

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a domáhal sa jeho zmeny a zrušenia rozhodnutia žalovaného a v prípade úspechu si uplatnil trovy konania.

Žalobca považoval rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný v časti, kde uviedol, že keďže „nejde o konanie upravené v zákone o poľovníctve, neprichádza do úvahy ani skúmanie, či na toto konanie sa vzťahuje správny poriadok ako všeobecný predpis o správnom konaní v zmysle § 79 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z.z.“. Krajskému súdu žalobca vytýkal, že sa vôbec nezaoberal otázkou podriadenia konania žalovaného pod správny poriadok. Na podporu svojho názoru poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu č. k. ISžr/56/2011, ako i na ďalšie rozhodnutia č. k. ISžr/159/2011 a ISžr/120/2011, v ktorých bolo jednoznačne ustálené, že na výbor a členskú schôdzu poľovníckych združení je nutné nazerať ako na orgán záujmovej samosprávy a rovnako, že ich rozhodnutia vydané v kárnom konaní sú jednoznačne rozhodnutiami zasahujúcimi do práv fyzických osôb.

Ďalej žalobca poukázal na ustanovenie § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „SP“), v zmysle ktorého správnym orgánom je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Teda ak orgán záujmovej samosprávy zasahuje svojimi rozhodnutiami do práv fyzických osôb, jednoznačne musí byť posudzovaný v zmysle vyššie uvedenej právnej definície ako správny orgán a musí postupovať výlučne v súlade so SP. Dodal, že ani vnútorné predpisy žalovaného sa detailne nezaobierajú procesným postupom pri vedení kárnych konaní. Samotná skutočnosť, že nejde o konanie upravené v zákone č. 274/2009 Z.z., nijako neobmedzuje ani nevylučuje subsidiaritu SP, ktorý je všeobecným predpisom správneho konania a aplikuje sa v prípadoch, ak neexistuje osobitná právna úprava, ktorá vylúči pôsobnosť správneho poriadku na vymedzený okruh právnych vzťahov, prípadne ak táto osobitná právna úprava nerieši osobitný druh správneho konania v plnom rozsahu. Nakoľko neexistuje osobitný zákon, ktorý by vylúčil pôsobnosť správneho poriadku na kárne konania ako osobitného druhu správneho konania, do úvahy prichádza subsidiárne použitie správneho poriadku a stanov žalovaného. Zásada subsidiarity správneho poriadku sa uplatňuje aj v prípadoch, keď to z osobitného právneho predpisu explicitne nevyplýva, teda SP nijako nevyžaduje, aby muselo ísť o konanie upravené v zákone č. 274/2009 Z.z., ako to usúdil krajský súd. Na podporu svojho právneho názoru žalobca znovu poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5Sžo/238/2010 zo dňa 25.8.2011, kde Najvyšší súd SR jednoznačne podriadil kárne konania pod právnu úpravu SP. Opačný názor by bol podľa neho popretím hierarchického stupňa síl záväzných právnych predpisov, kde by interné stanovy ako podzákonná norma bola postavená nad zákon.

Žalobca preto nesúhlasil so záverom krajského súdu, ktorý z dôvodu odmietnutia subsumpcie konania žalovaného pod právnu úpravu správneho konania odmietol žalobné dôvody týkajúce sa zisťovania skutkového stavu, hodnotenia dôkazov a obsahových náležitostí rozhodnutí výboru a členskej schôdze žalovaného.

Správnemu orgánu vytýkal, že jeho rozhodnutia neboli riadne odôvodnené. Poukázal na uplatnenie tzv. princípov dobrej správy, čo v právnej praxi znamená, že každé rozhodnutie musí byť náležité odôvodnené, aby bolo transparentné a preskúmateľné. Nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov spočíva v nedostatku dôvodov skutkových a je takou vadou, ktorá bráni súdu vecnému preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia. Za také vady sú podľa judikatúry správnych súdov považované prípady, keď

správny orgán oprie rozhodovacie dôvody o skutočnosti v konaní nezisťované, prípadne zistené v rozpore so zákonom, alebo prípady, ak nie je zrejmé, či boli dôkazy vykonané. Vádou, ktorá má za následok následnú nepreskúmateľnosť rozhodnutia tiež je, ak v odôvodnení rozhodnutia nie je náležite vecne opísaný skutok, ktorý bol dôvodom pre vydanie rozhodnutia s uvedením dôkazov a ich hodnotením, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia. Žalobca vyjadril názor, že i v prípade, ak by aj konanie žalovaného nespádalo pod právnu úpravu správneho konania, odmietnutie posudzovania porušení v súvislosti so zisťovaním skutkového stavu, hodnotenia dôkazov a obsahovými náležitosťami rozhodnutí výboru a členskej schôdzy žalovaného je v hrubom rozpore s princípmi dobrej správy. Žalobca zdôraznil, že vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu výboru žalovaného namietal, že výbor PZ nijako nepreukázal spáchanie akéhokoľvek skutku, za ktorý by bolo možné uložiť kárne opatrenie, a tým považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné. Výbor žalovaného vo svojom rozhodnutí neodôvodnil uloženie kárneho opatrenia závermi zo zisťovania skutkového stavu veci a rovnako nevykonával žiadne dokazovanie v tejto veci. Členská schôdza žalovaného ako odvolací orgán sa vôbec nezaoberala meritom odvolania, ale jednoducho rozhodla o zamietnutí odvolania bez akéhokoľvek posudzovania odvolacích dôvodov. Dokonca nepovažovala za potrebné vôbec vyhodnocovať opodstatnenosť odvolania, ale v rozhodnutí uviedla len to isté odôvodnenie ako prvostupňový orgán.

Žalobca ďalej uviedol, že v zmysle Domáceho poriadku žalovaného časti C bod 11 musí byť každá vystrelená rana pri individuálnej poľovačke hlásená poľovníckemu hospodárovi a zapísaná v Knihe návštev revíru. Výbor žalovaného vo svojom rozhodnutí deklaroval, že žalobca porušil predmetné ustanovenie. Žalobca však preukázateľne časť tejto povinnosti splnil, čo preukazuje zápis v Knihe návštev revíru, a túto skutočnosť potvrdzuje aj sám žalovaný vo svojom odôvodnení. Vo svojom rozhodnutí sa výbor žalovaného odvoláva len na jediný dôkaz, ktorý je v prospech žalobcu, že žalobca si splnil svoju povinnosť a zapísal vystrelenú ranu do knihy návštev. Ďalšie tvrdenie žalovaného, že žalobca „výsledok svojho konania neoznámil poľovníckemu hospodárovi PZ Lipa“ nebolo nijakým dôkazným prostriedkom preukázané a vyhodnocované.

Žalobca opätovne namietal, že žalovaný vo svojich rozhodnutiach vôbec neustálil, čo bolo predmetom kárneho konania, keďže žalobcu uznal vinným zo spáchania kárneho previnenia tým, že neoznámil výsledok individuálnej poľovačky, strelbu a dohľadávanie dospelého diviaka, pričom neoznámenie výsledku individuálnej poľovačky a dohľadávanie nie sú porušením žiadnej povinnosti ustanovenej internými predpismi žalovaného. Žalovaný deklaroval porušenie Domáceho poriadku žalovaného časti C bod 11, pričom sám žalovaný považoval časť povinnosti podľa Domáceho poriadku časti C bod 11 za splnenú (zápis do Knihy návštev revíru) a druhú časť povinnosti vôbec nepreukazoval. Uvedené priznal aj sám žalovaný vo svojom vyjadrení. Trest bol teda jednoznačne uložený za skutok ako celok, opísaný v rozhodnutiach žalovaného, a teda bol uložený v rozpore s internými predpismi žalovaného, čím došlo k porušeniu základných práv žalobcu.

Žalobca sa nestotožnil ani s posudzovaním výrokovej časti rozhodnutia výboru žalovaného zo strany krajského súdu. Odhliadnuc od SP, ktorý jednoznačne definuje náležitosti rozhodnutia, aj samotné Stanovy žalovaného v článku 11 bod 3 určujú podstatné náležitosti rozhodnutia. Medzi tie stanovy zaraďujú výrok o vine s popisom skutku a označenie predpisu, k porušeniu ktorého došlo. Krajský súd nepochopiteľne uviedol, že „v obidvoch rozhodnutiach sa iba konštatovalo, že nesplnenie povinnosti uvedenej v bode 11 časti C Domáceho poriadku PZ znemožnilo poľovníckemu hospodárovi zabezpečiť koordináciu dohľadávania postrieľanej raticovej zveri v zmysle § 19 ods. 10 písm. e/ zákona o poľovníctve“. Výrovková časť rozhodnutia výboru žalovaného je jednoznačne odlišiteľná od ďalších častí predmetného rozhodnutia. Krajský súd si bezdôvodne zamieňal vyjadrenie žalovaného v odôvodnení s výrovkovou časťou. Výbor žalovaného ako výrok o vine s popisom skutku vo svojom rozhodnutí uviedol: „uznáva vinným zo spáchania kárneho previnenia tým, že dňa 1.8.2011 neoznámil výsledok individuálnej poľovačky, strelbu a dohľadávanie dospelého diviaka poľovníckemu hospodárovi“. Skutok, pre ktorý sa ukladá kárne opatrenie teda malo spočívať v neoznámení výsledku individuálnej poľovačky, strelby a dohľadávania dospelého diviaka poľovníckemu hospodárovi. Krajský súd nepovažoval za nezákonné, že výbor žalovaného uložil žalobcovi kárne opatrenie pre skutok, ktorý nebol porušením žiadnej právnej povinnosti žalobcu. Označiť výsledok individuálnej poľovačky a rovnako ani dohľadávanie dospelého

diviaka nebolo definované ako povinnosť v žiadnom internom predpise a dokonca ani sám žalovaný tento predpis nekvalifikoval. Ďalej výbor žalovaného v preskúvanom rozhodnutí označil predpis, k porušeniu ktorého došlo: „svojím konaním porušil Domáci poriadok PZ Lipa v časti C, bod 11 a taktiež v zmysle zákona č. 274/2009 o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 19 ods. 10 písm. e) znemožnil poľovníckemu hospodárovi PZ Lipa koordináciu dohľadávania postrielanej raticovej zveri“. Žalobca sa nemohol stotožniť s právnym názorom krajského súdu, že nebol sankcionovaný za porušenie zákonných povinností uložených v zákone o poľovníctve. Sám žalovaný definoval predpisy, k porušeniu ktorých došlo, nebolo preto zrejmé, prečo krajský súd svojvoľne menil výrokovú časť preskúvaného rozhodnutia, keď uviedol, že konanie žalobcu, teda porušenie povinnosti uvedenej v bode 11 časti C Domáceho poriadku, znemožnilo koordináciu dohľadávania zveri. Výrok bol v tejto časti jednoznačný a kládol za vinu žalobcovi, že znemožnil hospodárovi dohľadávanie. Žalovaný však nebol oprávnený ukladať kárne opatrenia za znemožnenie poľovníckemu hospodárovi koordinovať dohľadávanie zveri.

Žalobca krajskému súdu vytýkal aj jeho záver o tom, že on sám mal preukázať splnenie svojej povinnosti. Ústava SR v článku 50 ods. 2 ustanovuje prezumpciu nevinu ako východisko pre uplatnenie trestnej zodpovednosti. Táto prezumpcia patrí k všeobecným zásadám právneho štátu. V každom konaní, v ktorom dochádza k uplatneniu predpisov orgánom verejnej moci voči osobe musí orgán verejnej moci predpokladať nevinu osoby, proti ktorej uplatňuje právny predpis. Táto prezumpcia je mimo trestného konania zaručená v ostatných právnych vzťahoch v rámci zásad implikovaných v úprave čl. 1 ods. 1 Ústavy SR o právnom štáte. Zo zásady prezumpcie nevinu vychádza aj Zásada 7 Odporúčanie č. R(91)1 výboru ministrov Rady Európy členským štátom o správnych sankciách, schválené Výborom ministrov 13.2.1991, podľa ktorej dôkazné bremeno nesie správny orgán. Táto zásada vyjadruje všeobecné procesné pravidlo, podľa ktorého správny orgán, ktorý inicioval sankčné opatrenie, je povinný predložiť dôkazy o predmetnom čine. Ústavný súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti o zásade prezumpcie nevinu uviedol: „... obvinený nie je povinný dokazovať svoju nevinu a nesmie byť tiež donucovaný k výpovedi alebo priznaniu. Z ústavnej zásady prezumpcie nevinu ďalej vyplýva, že obvinenému je potrebné vinu dokázať a v prípade pochybností o skutkovej otázke významnej pre rozhodnutie sa musí rozhodnúť v prospech obvineného (in dubio pro reo)...“. Žalobca preto spochybnil právny názor krajského súdu, ktorý nerespektoval vyššie uvedený princíp prezumpcie nevinu a ani spomínanú zásadu odporúčania výboru ministrov Rady Európy o správnych sankciách. Žalobca nebol nikdy vyzvaný žalovaným k preukázaniu splnenia si svojej povinnosti. Žalobcovi ako obvinenému ani nemôže vzniknúť povinnosť preukazovať splnenie svojej povinnosti tak, ako tvrdil krajský súd, keďže v takomto prípade by mohlo dôjsť k porušeniu princípu prezumpcie nevinu a táto povinnosť by bola v rozpore s vyššie uvedenou zásadou. V takomto prípade by bol žalobca nútený, aby preukazoval svoju nevinu, čo nemôže byť akceptovateľné. V zmysle zásady 7 výboru ministrov Rady Európy je správny orgán, ktorý inicioval sankčné opatrenie, povinný predložiť dôkazy o predmetnom čine a tým umožniť žalobcovi vyjadriť sa k obvineniu a navrhnúť dôkazy o svojej nevine. Krajský súd právne nekvalifikoval, prečo by mal byť práve žalobca povinný preukázať splnenie svojej povinnosti. Samotná otázka dôkazného bremena je zásadnou v tejto veci a teda každý odklon od záväzných princípov a zásad musí byť adekvátne zdôvodnený. Chýbajúce odôvodnenie, ako aj chýbajúca právna kvalifikácia krajského súdu robí rozsudok krajského súdu nepreskúmateľným.

Žalobca tu dodal, že sám žalovaný disponoval jednoznačným dôkazným prostriedkom, ktorým dokáže preukázať splnenie povinnosti ustanovenej v bode 11 časti C Domáceho poriadku. Týmto dôkazným prostriedkom je Kniha návštev revíru. Žalobca si svoju povinnosť splnil a vystrelenú ranu zaznačil do tejto knihy. Rovnako túto skutočnosť oznámil poľovníckemu hospodárovi telefonicky a následne aj osobne. Nakoľko však žalovaný nevedie žiadnu evidenciu o týchto oznámeniach a rovnako ani nevydáva žiadne potvrdenie o uskutočnení oznámenia, žalovaný tak vlastným zapríčinením porušil povinnosť zachytiť skutkový stav a dostal sa do dôkaznej núdze. Žalovaný svojím konaním zmaril možnosť žalobcovi uniesť dôkazné bremeno, keďže žalobca nevedie žiadnu evidenciu a nevydáva žiadne potvrdenia o uskutočnených oznámeniach podľa bodu 11 časť C Domáceho poriadku. Ak by žalovaný riadne viedol prislúchajúcu evidenciu a vydával potvrdenia o uskutočnení oznámenia, nemal by byť žiaden problém pre žalovaného preukázať, že žalobca si svoju povinnosť nesplnil a tým jednoznačne a

nespochybniteľné odôvodniť prijaté rozhodnutie takýmto dôkazným prostriedkom.

Žalobca ďalej poukázal na to, že Okresný súd Spišská Nová Ves predbežným opatrením č. k. 2C/83/2011-8 zo dňa 13.6.2011 nariadil žalovanému, aby sa zdržal všetkých úkonov, ktorými by obmedzil alebo vylúčil výkon členských práv žalobcu u žalovaného. Žalovaný sa pokúsil zbaviť žalobcu členstva, čo sa mu však zatiaľ nepodarilo, nakoľko Okresný súd Spišská Nová Ves nariadil žalovanému predbežné opatrenie, aby dočasne akceptoval žalobcu ako člena a aby sa zdržal všetkých úkonov, ktorými by obmedzil alebo vylúčil výkon členských práv žalobcu u žalovaného. V krátkom čase po nariadení predbežného opatrenia sa v rozpore s nariadeným predbežným opatrením žalovaný pokúsil opätovne určitým spôsobom obmedziť žalobcu na výkone práva poľovníctva tým, že mu zakáže lov raticovej zveri. Predbežným opatrením sa žalovanému nariadilo zdržať sa všetkých úkonov, ktorými by obmedzil výkon členských práv, teda aj práva zúčastňovať sa na výkone práva poľovníctva. Ak teda žalovaný svojim rozhodnutím dočasne obmedzil lov raticovej zveri, teda dočasne obmedzil výkon práva poľovníctva žalobcu a jeho práva ako člena, žalovaný konal v rozpore s nariadeným predbežným opatrením. Krajský súd uviedol, že kárny postih možno uplatniť iba voči členovi PZ, avšak to nijako nevysvetľuje, prečo krajský súd odmietol akceptovať nariadenú povinnosť žalovaného zdržať sa všetkých úkonov obmedzujúcich výkon členských práv žalobcu. Ak predbežné opatrenie nariadilo žalovanému zdržať sa všetkých úkonov, ktorými by žalovaný obmedzil výkon členských práv žalobcu a žalovaný následne obmedzil výkon práva poľovníctva žalobcu z dôvodu prijatia rozhodnutia výboru bez akéhokoľvek dokazovania, žalovaný tak jednoznačne konal v rozpore s nariadeným predbežným opatrením.

Správnemu orgánu i krajskému súdu vytkol nedodržanie Zásady 6 Odporúčania č. R (91)1 výboru ministrov Rady Európy členským štátom o správnych sankciách, v zmysle ktorej každý, komu by mohla byť uložená správna sankcia, musí byť informovaný o obvinení proti nemu. Ďalej sa mu poskytnú dostatočný čas na prípravu jeho prípadu s prihliadnutím na zložitosť veci a na prísnosť sankcií, ktoré by sa mu mohli uložiť. On alebo jeho zástupca musí byť informovaný o povahe dôkazov proti nemu. Krajský súd nepochopiteľne konštatoval, že žalobca bol uzročený so skutkom, ktorý sa mu kládol za vinu, s jeho právnou kvalifikáciou, mal možnosť sa k oznámeniu o začatí kárneho konania vyjadriť, vyjadrovať s k zisteniam výboru a členskej schôdze žalovaného, navrhovať a predkladať dôkazy. Žalobca mal možnosť sa osobne zúčastniť prerokovania kárneho opatrenia pred výborom, ako aj členskou schôdzou žalovaného. Podľa žalobcu však krajský súd posudzoval poskytnutý priestor pre žalobcu na obranu jeho práv len čisto formálne. K zaujatiu stanoviska, že k porušeniu procesných práv žalobcu ako účastníka kárneho konania nedošlo, dokonca súdu stačilo posúdiť len deň odoslania pozvánky, resp. deň oznámenia doručovacou poštou. Krajský súd nepovažoval ani za potrebné si ustáliť, kedy a akým spôsobom bol žalobca informovaný o začatí kárneho konania, keďže rozhodujúcou skutočnosťou je deň doručenia oznámenia a nie deň jeho odoslania. Žalobcovi nebolo zrejmé, aké právne predpisy bral krajský súd v úvahu pri posudzovaní poskytnutia priestoru žalobcovi na účinnú obranu. Podľa samotných Stanov žalovaného článok 11 bod 4 posledná veta za deň doručenia sa považuje deň vrátenia písomnosti výboru PZ. Podľa informácií, ktoré uviedol krajský súd do svojho odôvodnenia, odborná lehota na prevzatie písomnosti - údajnej pozvánky, prílohou ktorej bolo aj oznámenie o začatí kárneho konania proti žalobcovi, sa skončila 5.9.2011, pričom táto zásielka mohla byť vrátená žalovanému dňa 6. alebo 7.9.2011. Deň doručenia pozvánky a rovnako aj oznámenia o začatí kárneho konania sa v zmysle stanov považuje 6. alebo 7.9.2011. Žalobca uviedol, že žiadne dokazovanie v spornej veci sa na správnom orgáne neuskutočnilo a teda sa nemal následne ani k čomu vyjadriť, no napriek tomu sa na danej schôdzi už rozhodlo. Ak by súd posudzoval poskytnutie reálneho práva na účinnú obranu a neposudzoval by konanie žalovaného len čisto formálne, musel by sa dopracovať k záveru, že poskytnutý priestor max. troch dní odo dňa doručenia nebol v žiadnom prípade dostatočný. Konanie žalovaného považoval za značne zmätočné, keďže žalovaný uviedol, že prvú pozvánku na schôdzu výboru zaslal žalobcovi už 4.8.2011, avšak oznámenie o začatí kárneho konania bolo odoslané žalobcovi až pozvánkou zo dňa 14.8.2011 oznámenou doručovacou poštou 17.8.2011. Krajský súd ani žalovaný neuviedli, kedy a akým spôsobom umožnil žalovaný žalobcovi poskytnúť dôkazy na svoju obranu, resp. v akej lehote mu poskytl priestor na takúto obranu. V oznámení žalovaný len oznamuje, že začína kárne konanie. V pozvánke žalovaný pozýva žalobcu na prerokovanie, čo však v konečnom

dôsledku bolo len vynesenie rozsudku nad žalobcom. Žalovaný v žiadnej zo svojich písomností nevyzval žalobcu, aby v stanovenej lehote sa vyjadril k vznesenému obvineniu a rovnako žalovaný v žiadnej zo svojich písomností neinformoval žalobcu o dôkazoch proti nemu.

Napokon krajskému súdu vytkol, že sa nezaoberal, ako a akým spôsobom sa samotný žalovaný dozvedel o skutočnosti, že žalobca vystrelil ranu a že mu vznikla povinnosť urobiť záznam do Knihy návštev revíru a túto skutočnosť oznámiť aj poľovníckemu hospodárovi. Nebyť splnenia povinností zo strany žalobcu, ktorý vykonal nespochybniteľný záznam do knihy návštev revíru a následného telefonického oznámenia poľovníckemu hospodárovi, ktoré bolo potvrdené aj pri prvom osobnom stretnutí žalobcu s poľovním hospodárom, by žalovaný dodnes nevedel, že žalobca vystrelil nejakú ranu. V konečnom dôsledku tak žalovaný využil medzery vo vlastných interných predpisoch, keďže žalobca nemal žiaden listinný dôkaz o oznámení vystrelenej rany poľovníckemu hospodárovi. Interné predpisy žalovaného nevyžadujú žiadne formálne náležitosti na oznámenie vystrelenej rany a neurčujú žiadnu lehotu na takéto oznámenie. Na potrestanie žalobcu žalovaným nebolo podľa názoru krajského súdu ani potrebné takéto porušenie preukazovať, keďže podľa súdu obvinený mal preukázať svoju nevinu.

Žalobca poukázal na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý jednoznačne konštatoval, že aj správne trestanie sa považujú za veci trestného charakteru a vzťahuje sa na ne článok 6 Európskeho dohovoru. Skutočnosť, že ide o drobný delikt ho nevyníma z dosahu článku 6 Európskeho dohovoru. Krajský súd, ak považoval žalobcu za povinného preukázať splnenie svojej povinnosti, hoc na preukázanie nebol zo strany žalovaného nikdy vyzvaný, posudzoval vec v rozpore s čl. 6 dohovoru, nakoľko súd vec posúdil v rozpore s prezumpciou nevinu a narušil samotnú podstatu neobviniť sám seba. Rovnako súd nerešpektoval porušenia tohto článku zo strany žalovaného, keďže žalovaný neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k obvineniu. Oznámenie o začatí kárneho konania a pozvánka na výborovú schôdzu nemožno považovať za právo vyjadriť sa, nakoľko oznámením sa len oznamuje a pozvánkou sa v skutočnosti pozývalo len na vynesenie rozsudku nad žalobcom a žalobca v nej nebol upozornený na možné dôsledky nedostavenia sa. Žalovaný nepreukázal poskytnutie reálneho práva na vyjadrenie sa k veci žiadnou listinou. O vykonaných dôkazoch nebola nikdy spísaná žiadna zápisnica a rovnako žalobca nevyhotovil ani žiadnu zápisnicu, prostredníctvom ktorej by preukazoval, že umožnil žalobcovi vyjadriť sa k meritu veci na členskej schôdzi s podpisom žalobcu, ktorý by tak vyjadril svoj súhlas s obsahom danej zápisnice, resp. uplatnil svoje námietky.

III

Stručné zhrnutie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu

Žalovaný sa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu nestotožnil s názorom krajského súdu o tom, že rozhodnutia záujmovej samosprávy vydané v kárnom konaní podliehajú súdnemu prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Tvrdil, že nepatrí medzi tzv. verejnoprávne korporácie s núteným členstvom a že je nutné rozlišovať medzi Slovenskou poľovníckou komorou a Slovenským poľovníckym zväzom vrátane jednotlivých poľovníckych združení ako jeho organizačných zložiek. Zákon č. 274/2009 Z.z. prostredníctvom § 41 a nasledovných ustanovení vytvára komorový systém, tzn. systém záujmovej samosprávy s podmienkou členstva na výkon poľovníctva. Výkon práva poľovníctva je nutne viazaný na členský princíp v Slovenskej poľovníckej komore. Uvedené však neplatí pre združovanie v Slovenskom poľovníckom zväze a v jeho organizačných zložkách, ktorými sú jednotlivé poľovnícke združenia. V zmysle ustanovenia §§ 41 a 43 v spojení s ustanovením § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z.z. je Slovenský poľovnícky zväz spolu s inými fyzickými a právnickými osobami členom Slovenskej poľovníckej komory. Členstvo v Slovenskom poľovníckom zväze, resp. v jednotlivých poľovníckych združeniach, nie je nevyhnutnou podmienkou pre výkon práva poľovníctva. V tomto zmysle teda na rozdiel od Slovenskej poľovníckej komory nemajú Slovenský poľovnícky zväz a jednotlivé poľovnícke združenia charakter osobných korporácií spájajúcich členstvo s výkonom regulovaných činností, nejedná sa o tzv. nútené členstvo. Slovenský poľovnícky zväz, ako aj jednotlivé poľovnícke združenia ako jeho organizačné zložky vykonávajú svoju činnosť na samosprávnom princípe, sú vytvárané „zdola“ ako osoby súkromného práva, pričom ich členská základňa je taktiež tvorená súkromnoprávnymi subjektmi. Poľovnícke združenia prijímajú pravidlá, na základe ktorých sa riadi nielen ich vlastná

činnosť, ale ktoré regulujú aj vzťahy medzi jednotlivými členmi navzájom, medzi samotným združením a jeho členmi a ďalšie vzťahy vznikajúce pri realizácii ich činnosti. Jednotliví členovia priznávajú Slovenskému poľovníckemu zväzu a v stanovenom rozsahu i jednotlivým poľovníckym združeniam normotvorné i výkonné oprávnenia pri autoregulácii ich činnosti. Vôľu byť viazaní týmito pravidlami prejavujú jednotliví členovia podaním prihlášky alebo iným úkonom, ktorým vyjadrujú vôľu byť členmi týchto združení. Regulácie schvaľované týmito združeniami treba chápať ako súkromnoprávne regulácie vytvárané na princípe zmluvnej regulácie, s osobitným mechanizmom vzniku zmluvy - tzv. súkromný zmluvný poriadok. Je nesporné, že pravidlá prijímané týmito združeniami nepoživajú plnú imunitu vo vzťahu k právnemu poriadku a nesmú byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Orgány poľovníckeho združenia ako súkromnoprávnej právnickej osoby rozhodujú na základe stanov združenia v záujmovej oblasti svojich členov, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Konanie a rozhodovanie orgánov poľovníckeho združenia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný cieľ alebo záujem, ani nerealizujú zákon, ale interný predpis združenia, ktorým sú jeho stanovy. Ani zákon o poľovníctve ani žiadny iný zákon Slovenskému poľovníckemu zväzu a ani jednotlivým poľovníckym združeniam nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou - súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Rozhodnutia orgánov poľovníckeho združenia o uložení kárneho opatrenia členovi síce sú rozhodnutiami o právach a povinnostiach tohto člena ako fyzickej osoby, nie sú však rozhodnutiami v oblasti verejnej správy. Preto podľa názoru žalovaného nemôžu rozhodnutia orgánov poľovníckeho združenia podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 244 O.s.p. a na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný naďalej namieta svoju pasívnu legitimáciu v tomto konaní tvrdiac, že výbor a členská schôdza žalovaného nie sú správnymi orgánmi v zmysle ustanovenia § 244 ods. 1 a 2 O.s.p.

Žalovaný ďalej argumentoval, že ak by aj akceptoval právny názor krajského súdu, že výbor a členská schôdza PZ LIPA sú v procese prijímania rozhodnutia o kárnom opatrení správnymi orgánmi v zmysle ustanovenia § 244 ods. 2 O.s.p., nemožno sa stotožniť s odvolacou námietkou žalobcu, podľa ktorej postup a rozhodnutie žalovaného o kárnom opatrení podlieha právnej úprave SP. Preskúmané rozhodnutie treba podľa žalovaného považovať za rozhodnutie záujmovej samosprávy vydané v kárnom (disciplinárnom) konaní, ktorého procesné pravidlá sú upravené osobitne v inom predpise, ktorým sú stanovy žalovaného a v zodpovedajúcom rozsahu stanovy Slovenského poľovníckeho zväzu.

Ďalej žalovaný uviedol, že v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 písm. e) v spojení s ustanovením § 79 ods. 1 a 2 zákona č. 274/2009 Z.z. sa všeobecný predpis o správnom konaní (správny poriadok) vzťahuje na poľovnícku organizáciu len pokiaľ ide o jej vznik, registráciu a zánik. Rozhodovanie orgánov poľovníckeho združenia o uložení kárneho opatrenia však nie je predmetom právnej úpravy zákona o poľovníctve, nemá charakter správneho konania upraveného správnym poriadkom, ale je upravené vo vnútornom predpise, ktorým sú stanovy poľovníckeho združenia a v zodpovedajúcom rozsahu stanovy Slovenského poľovníckeho zväzu.

Za nesprávny považoval žalovaný názor žalobcu, že krajský súd z dôvodu odmietnutia subsumpcie konania žalovaného pod právnou úpravu správneho konania odmietol žalobné dôvody týkajúce sa zisťovania skutkového stavu, hodnotenia dôkazov a obsahových náležitostí rozhodnutí výboru a členskej schôdze žalovaného, v dôsledku čoho považoval rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný. Krajský súd uvedené žalobné dôvody neakceptoval z hľadiska namietaného porušenia Správneho poriadku, ale posudzoval ich z hľadiska súladu postupu a rozhodnutí orgánov žalovaného so Stanovami PZ LIPA, jeho Domácim poriadkom a všeobecnými zásadami správneho trestania, pričom celkom správne došiel k záveru, že nedošlo k porušeniu procesných práv žalobcu ako účastníka kárneho konania.

Ku samotnému skutku kladenému za vinu žalobcovi žalovaný uviedol, že domáci poriadok PZ LIPA v časti C bod 11 ukladá členom PZ LIPA dve samostatné povinnosti, a to povinnosť hlásiť každú vystrelenú ranu poľovnému hospodárovi a povinnosť zapísať každú vystrelenú ranu do Knihy návštev revíru. Zo skutkovej vety rozhodnutia výboru žalovaného, podľa ktorej sa žalobca dopustil kárneho previnenia tým, že „dňa 1.8.2011 neoznámil výsledok individuálnej poľovačky, strelbu a dohľadávanie dospelého diviaka poľovnému hospodárovi“ jednoznačne podľa žalovaného vyplynulo, že žalovaný sa

dopustil porušenia jednej z dvoch povinností stanovených v časti C bod 11 Domáceho poriadku PZ LIPA, a to povinnosti ohlásiť vystrelenú ranu poľovnému hospodárovi. Zo znenia skutkovej vety rozhodnutia výboru žalovaného nebolo žiadnym spôsobom možné vyvodiť, že žalovaný bol kárne stíhaný aj za porušenie druhej povinnosti stanovenej v časti C bod 11 Domáceho poriadku PZ LIPA, a to povinnosti zapísať vystrelenú ranu do Knihy návštev revíru. Argumentáciu žalobcu, že bol postihnutý aj za povinnosť, ktorú preukázateľne splnil, považoval preto žalovaný za neopodstatnenú. V súlade s názorom krajského súdu aj žalovaný zastáva názor, že zo znenia rozhodnutia výboru PZ LIPA nebolo možné vyvodiť, že žalobca bol sankcionovaný za porušenie ustanovenia § 19 ods. 10 zákona č. 274/2009 Z.z. Pokiaľ by aj konštatácia, že žalobca konkrétnym konaním, ktorým porušil konkrétne ustanovenie Domáceho poriadku, navyše znemožnil poľovníckemu hospodárovi PZ LIPA koordináciu dohľadávania raticovej zveri v zmysle ustanovenia § 19 ods. 10 zákona č. 274/2009 Z.z. bola považovaná vo výroku rozhodnutia za nadbytočnú, nemalo by to podľa názoru žalovaného podstatný vplyv na vecnú správnosť tohto rozhodnutia.

Žalovaný trval na tom, že kárne konanie vedené proti žalobcovi zodpovedalo všeobecným princípom správneho trestania, žalobca bol včas a riadne oboznámený so začatím kárneho konania proti jeho osobe, so skutkom, ktorého sa mal dopustiť, ako aj s kvalifikáciou interného predpisu žalovaného, ktorého porušenie sa žalobcovi kládlo za vinu; tiež mal možnosť osobne sa zúčastniť konania pred oboma orgánmi žalovaného a v priebehu celého kárneho konania mal vytvorený dostatočný priestor a možnosť na plnohodnotnú realizáciu jeho obhajoby, vrátane možnosti ku skutku sa vyjadriť a predkladať dôkazy o svojej nevine.

Žalovaný tiež opakovane vyjadril svoje stanovisko, že kárne konanie vedené proti žalobcovi nebolo v rozpore s uloženým predbežným opatrením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 2C/83/2011, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť strpieť členstvo žalobcu a zdržať sa všetkých úkonov, ktorými by obmedzil alebo vylúčil výkon jeho členských práv u žalovaného. Názor žalobcu v tejto otázke vychádzal z nesprávneho rozširujúceho výkladu účinkov zmieneného predbežného opatrenia. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves č. k. 2C/83/2011 bolo určenie, že členstvo žalobcu u žalovaného nezaniklo, preto bolo potrebné účinky vyššie uvedeného predbežného opatrenia aplikovať v hraniciach vymedzených predmetom konania o veci samej, teda v hraniciach zamedzujúcich žalovanému v takom konaní, ktorým by mohol obmedziť alebo vylúčiť výkon členských práv žalobcu v súvislosti s jeho členstvom v PZ LIPA. V opačnom prípade, posudzujúc účinky predbežného opatrenia v žalobcom naznačenom rozsahu, by viedlo k absurdnému záveru o de facto nepostihnuteľnosti žalobcu za akékoľvek prípadné konanie v rozpore s internými predpismi PZ LIPA, nakoľko každé prípadné disciplinárne rozhodnutie, ktoré by žalobcu za také konanie postihovalo, by mohlo byť považované za rozhodnutie, ktorým sa obmedzuje výkon členských práv žalobcu.

Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

IV

Argumentácia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu

Prvostupňový správny orgán - Výbor PZ svojim rozhodnutím zo dňa 9.9.2011 uložil žalobcovi kárne opatrenie vo forme dočasného obmedzenia lovu raticovej zveri (jelenej, srnčej a diviacej) v revíri PZ Lipa na dobu 3 roky.

Toto kárne opatrenie uložil žalobcovi za spáchanie kárneho previnenia, ktorého sa žalobca dopustil tak, že dňa 1.8.2011 neoznámil výsledok individuálnej poľovačky, strelbu a dohľadávanie dospelého diviaka poľovníckemu hospodárovi, čím porušil Domáci poriadok PZ LIPA v časti C bod 11. V odôvodnení rozhodnutia výbor PZ LIPA konštatoval, že žalobca bol dňa 1.8.2011 na poľovačke v lokalite Baldovské lúky, kde strieľal po dospelom diviakovi. V tento deň i v nasledujúci deň vykonal dohľadávku postrieľaného diviaka s neúspešným výsledkom. Tento fakt zapísal aj do knihy návštev revíru. Výsledok svojho konania však neoznámil poľovníckemu hospodárovi PZ LIPA. Týmto konaním porušil Domáci poriadok PZ LIPA v časti bodu 11 písm. c/, podľa ktorého každá vystrelená rana pri individuálnej

poľovačke musí byť hlásená hospodárovi. Pretože žalobca neohlásil túto skutočnosť poľovníckemu hospodárovi, znemožnil mu tým koordináciu dohľadávania postrieľanej raticovej zveri v zmysle § 19 ods. 10 písm. e/ zákona č. 274/2009 Z.z.

V

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Žalovaný na odvolanie žalobcu prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že žalobca „...svojím konaním porušil Domáci poriadok PZ Lipa písm. C bod 11, kde každá vystrelená rana pri individuálnej poľovačke musí byť hlásená hospodárovi. Keďže menovaný neohlásil túto skutočnosť poľovníckemu hospodárovi PZ Lipa v zmysle zákona č. 274/2009 o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 19 ods. 10 písm. e) znemožnil poľovníckemu hospodárovi PZ Lipa koordináciu dohľadávania postrieľanej raticovej zveri. Výbor PZ Lipa dospel k záveru že svojim konaním Ing. N. W. je vinný z kárneho previnenia, ktoré sa mu kladie za vinu. Proti tomuto rozhodnutiu člen PZ podľa § 20 ods. 5 podal odvolanie, podľa zistenia členskou schôdzou v stanovenej 15-dňovej lehote. Členská schôdza bola tajomníkom oboznámená s kárnym opatrením výboru, dala možnosť vyjadriť sa Ing. J. W. k prejednávanej veci a nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov potvrdila rozhodnutie výboru a odvolanie člena PZ Ing. N. W. zamietla v celom rozsahu“.

VII

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po verejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania bolo dôvodné a preto rozsudok súdu prvého stupňa z nižšie uvedených dôvodov zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

Odvolací súd v súvislosti s námietkou žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie zdôrazňuje, že uvedená otázka už bola opakovane riešená a preto v ďalšom poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie č. k. 1Sžr/147/2012 zo dňa 24.9.2013, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil nasledovné:

„...Podľa § 1 ods. 3 písm. c/ zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení účinnom od 1.9.2009 sa tento zákon nevzťahuje na združovanie občanov na výkon práva poľovníctva.

Pred účinnosťou zákona č. 274/2009 Z.z., ktorým došlo k úprave postavenia poľovníckych združení, bolo poľovnícke združenie občianskym združením, registrovaným na výkon práva poľovníctva, na ktoré sa vzťahovali ustanovenia zákona o združovaní občanov. Od 1.9.2009 bola ale takáto pôsobnosť vylúčená. Podľa § 80 ods. 9 zákona o poľovníctve Občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu (zákon o združovaní občanov) je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 246 ods. 1 O.s.p. na preskúmanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 246a ods. 1 O.s.p. miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

Odvolací súd v ďalšom poukazuje s úmyslom udržať svoju doterajšiu judikatúru na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr/56/2011 zaoberajúci sa obdobnou otázkou: „...V súvislosti s uvedeným je nutné poukázať na teóriu správneho práva (napríklad Hendrych, D. a kol.: Správni právo, Obecná časť, 6. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006, str. 105 a nasl.), podľa ktorej medzi subjekty verejnej správy sa zaraďujú aj verejnoprávne korporácie, ktoré teória člení na územné, osobné a reálne korporácie. Najmä osobné korporácie spájajú členstvo v nej s oprávnením na výkon regulovaných povolaní alebo iných verejnoprávných oprávnení, čo je jednotlivcovi stojacemu mimo uvedený rámec korporácie odopreté. Uvedené členstvo potom odborná literatúra označuje ako nútené členstvo, lebo iba členstvo v záujmovom združení, ktoré je síce subjektom súkromného práva, oprávňuje napríklad jednotlivca na výkon poľovníctva, ktoré je regulované verejnoprávnymi predpismi..... Navyše uvedený verejnoprávny charakter aj v súčasnosti podporuje zák. č. 274/2009 Z.z., ktorý prostredníctvom svojho § 41 a nasl. ustanovení vytvára komorový systém, tzn. Systém záujmovej samosprávy s podmienkou členstva na výkon poľovníctva (najmä § 51 cit. zákona), a ďalej aj systém prísnej kontroly etického správania jednotlivých členov s tým, že podriaďuje výkon poľovníctva pod dozor štátnej správy (§ 71 v spojení s § 75 zák. č. 274/2009 Z.z.)...“.

Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je z vyššie uvedeného zrejmé, že žalovaný ako subjekt práva má samosprávny a združovací charakter, pričom výkon poľovníckeho práva je výlučne a nutne viazaný na členský princíp. Kárne konanie, ktorého výsledkom je rozhodnutie o vylúčení člena poľovníckej organizácie, je podľa odvolacieho súdu jednoznačne rozhodnutím zasahujúcim do práva fyzickej osoby - člena žalovaného. Rozhodnutia žalovaného vydané v rámci kárneho konania preto nemôžu byť vylúčené zo súdneho prieskumu.

Pokiaľ teda krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rámci súdneho prieskumu, jeho postup bol správny a nachádza oporu v judikatúre NS SR (sp. zn. 1Sžr/42/2012 z 13.4.2012, sp. zn. 1 Sžr/153/2011 zo dňa 6.3.2012).

Predmetom súdneho preskúmania podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je teda rozhodnutie Členskej schôdze PZ LIPA o zamietnutí odvolania žalobcu proti rozhodnutiu Výboru PZ o uložení kárneho opatrenia žalobcovi vo forme dočasného obmedzenia lovu raticovej zveri (jelenej, srnčej a diviacej) v revíri PZ LIPA na dobu troch rokov.

Jednou z podstatných otázok v predmetnej právnej veci, ktorá ostala spornou je, či sa na kárne konanie vedené žalovaným vzťahujú aj ustanovenia SP. Krajský súd dal v tejto otázke za pravdu žalovanému a konštatoval, že kárne konanie sa riadi výlučne stanovami PZ a tzv. Domácom poriadkom. Žalobca však od počiatku tvrdil, že na uvedené konanie treba aplikovať ustanovenia SP, pretože jeho použitie nebolo nijakým spôsobom vylúčené.

Podľa § 1 ods. 1 a 2 SP sa tento zákon vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Správnym orgánom je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Zákon č. 274/2009 Z.z. v zmysle ustanovenia § 1 upravuje

- a) podmienky zachovania druhovej pestrosti a zdravých populácií voľne žijúcej zveri a jej prirodzených biotopov,
- b) uznávanie, zmeny a využitie poľovných revírov,

- c) poľovnícke hospodárenie, plánovanie a dokumentáciu,
- d) ochranu poľovníctva a zveri, starostlivosť o zver, zlepšovanie životných podmienok zveri a pôsobnosť poľovníckej stráže,
- e) vznik, registráciu a zánik poľovníckej organizácie,
- f) organizáciu, postavenie a pôsobnosť Slovenskej poľovníckej komory (ďalej len „komora“),
- g) podmienky na lov a zužitkovanie zveri,
- h) náhradu škody spôsobenej poľovníctvom, zverou a na zveri,
- i) pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku poľovníctva a štátny dozor v poľovníctve,
- j) zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

Zákon č. 274/2009 Z.z. v ustanovení § 2 písm. q/ definoval právo poľovníctva a jeho výkon tak, že právom a výkonom poľovníctva je súhrn práv a povinností zver cieľavedome chovať a chrániť, loviť ju, ulovenú alebo inak usmrtenú zver a jej vývojové štádiá a zhody parožia si privlastňovať alebo predávať, zbierať vajcia pernatej zveri na účel jej vyliahnutia a chovu s povolením podľa osobitného predpisu a využívať na to v nevyhnutnej miere poľovné pozemky, poľné a lesné cesty.

Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z.z. na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva.

Podľa § 79 ods. 1 a 2 zákona č. 274/2009 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje na

- a) posúdenie projektu podľa § 6 a ,
- b) zaradenie poľovného revíru do kvalitatívnej triedy podľa § 8 ,
- c) evidenciu zmluvy vlastníkov podľa § 12 alebo zmluvy podľa § 13 ,
- d) vymenovanie a odvolanie poľovníckeho hospodára podľa § 19 a členov poľovníckej stráže podľa § 28 ,
- e) schválenie alebo zmenu poľovníckych plánov podľa § 30 ,
- f) vydanie povolenia podľa § 56 ods. 1 a ,
- g) rozhodovanie ministerstva podľa § 72 okrem písmena d),
- h) rozhodovanie okresného úradu v sídle kraja podľa § 73 okrem písmena c),
- i) rozhodovanie okresného úradu podľa § 74 ods. 1 písm. h) a i) a § 74 ods. 2 okrem ukladania pokút za iné správne delikty podľa § 78 .

Poľovníctvo a jeho výkon sú upravené zákonom č. 274/2009 Z.z. Bolo ustálené, že poľovnícke združenia zriadené podľa tohto zákona sú orgánmi záujmovej samosprávy. Zákon č. 274/2009 Z.z. upravuje vznik, zmenu a zánik PZ. Neobsahuje však ustanovenia týkajúce sa prípadného kárneho konania PZ voči vlastným členom. Pokiaľ však orgán záujmovej samosprávy koná a rozhoduje o právach či povinnostiach svojho člena, ide jednoznačne o konanie, aké má na zreteľni ustanovenie § 1 ods. 1 SP. Odvolací súd na tomto mieste opakovane odkazuje na už vyššie citovanú argumentáciu Najvyššieho súdu z rozsudku č. k. 1Sžr/56/2011, v zmysle ktorej právo poľovníctva je regulované verejným záujmom a štátom a spadá pod verejnú správu. Preto s prihliadnutím na ustanovenie § 1 SP a na skutočnosť, že aplikácia SP v kárnom konaní nebola vylúčená osobitným predpisom - teda ani zákonom č. 274/2009 Z.z. ani samotnými Stanovami PZ, žalovaný musí v správnom (kárnom) konaní postupovať aj podľa ustanovení všeobecného predpisu. Odvolací súd dal za pravdu žalobcovi, ktorý v odvolaní argumentoval tým, že SP je všeobecným predpisom správneho konania a aplikuje sa v prípadoch, ak neexistuje osobitná právna úprava, ktorá vylúči jeho pôsobnosť na vymedzený okruh právnych vzťahov, prípadne ak táto osobitná právna úprava nerieši osobitný druh správneho konania v plnom rozsahu. Nakoľko neexistuje osobitný zákon, ktorý by vylúčil pôsobnosť správneho poriadku na kárne konanie, do úvahy prichádza subsidiárne použitie správneho poriadku a stanov žalovaného.

Odvolací súd poukazuje na to, že Stanovy žalovaný čiastočne upravujú kárne konanie (napr. náležitosti rozhodnutia, odvolaciu lehotu...), avšak neupravujú dokazovanie, či procesné práva a povinnosti účastníka správneho konania a keďže aplikácia SP nebola výslovne vylúčená, bolo povinnosťou žalovaného mať na zreteli príslušné zákonné ustanovenia SP, priebeh správneho konania bližšie upravujú.

Žalobca v konaní namietal, že žalovaný vôbec nevykonával dokazovanie o skutočnosti, či vystrelenú ranu oznámil poľovníkovi alebo nie. Žalobca tvrdil, že tak urobil. Žalovaný však v prvostupňovom rozhodnutí len konštatoval (bez akýchkoľvek dôkazov a vlastných úvah), že žalobca tak neurobil. Navyše žalovaný v druhom stupni svoje rozhodnutie vôbec neodôvodnil, ani sa nezmienil o odvolacích námietkach žalobcu, neuviedol, ako sa s nimi vysporiadal a prečo ich nepovažoval za dôvodné. Z rozhodnutia žalovaného nemožno vyvodiť ani záver o tom, či žalobcovi bolo umožnené využiť jeho procesné práva - právo navrhnúť dôkazy a ich doplnenie, právo pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k podkladu i k spôsobu zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Nemožno tak konštatovať, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané na podklade presne a úplne zisteného skutkového stavu, ako to má na zreteli § 32 SP.

Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že žalovaný v prvostupňovom rozhodnutí uviedol, že kárne opatrenie uložil žalobcovi za spáchanie kárneho previnenia, ktorého sa žalobca dopustil tak, že dňa 1.8.2011 neoznámil výsledok individuálnej poľovačky, strelbu a dohľadávanie dospelého diviaka poľovníckemu hospodárovi, čím porušil Domáci poriadok PZ LIPA v časti C bod 11. Z časti C bod 11 Domáceho poriadku PZ LIPA však vyplýva, že každá vystrelená rana pri individuálnej poľovačke musí byť hlásená poľovníckemu hospodárovi a zapísaná v Knihe návštev revíru. Preto odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú aj námietku žalobcu, že v správnom rozhodnutí chýba presný popis skutku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade týchto zistení považoval rozhodnutie správneho orgánu za vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia, skutkový stav za neúplne zistený a nedostačujúci na posúdenie uvedenej veci a rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie (§ 250j ods. 2 písm. a/, c/, d/ O.s.p.) a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 926,72 € podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu zo dňa 21.11.2012, v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“). Trovy konania tvoria trovy právneho zastúpenia vo výške 794,72 € a iné trovy konania vo výške 132 €.

Trovy právneho zastúpenia žalobcu pozostávajú:

- z odmeny za 5 úkonov právnej služby

1. príprava a prevzatie zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhl.) 127,17 €
2. podanie žaloby (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhl.) 127,17 €
3. odvolanie proti uzneseniu (§ 14 ods. 1 písm. e) vyhl.) 127,17 €
4. účasť na pojednávaní (§ 14 ods. 1 písm. c) vyhl.) 127,17 €
5. odvolanie proti rozsudku (§ 14 ods. 1 písm. e) vyhl.) 127,17 €

- k nim prislúchajúcich režijných paušálov (§ 16 ods. 3 vyhl.), 5 x 7,63 38,15 €

- z náhrady za stratu času (§ 17 ods. 1 vyhl.) 6 x 12,72 76,32 €

- z cestovného (§ 16 ods. 4 vyhl. v spojení s § 7 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, v

znení neskorších predpisov), cesta Spišská Nová Ves - Košice a späť - 150 km pri spotrebe 7,2 l/100 km a cene pohonných hmôt 1,578 €/l + náhrada za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 € za každý km ($7,2/100 = 0,072 \times 1,578 = 0,113 + 0,183 = 0,296 \times 150$) 44,40 €

Iné trovy konania pozostávajú:

- z náhrady za súdny poplatok

1. za podanie žaloby 66 €

2. za podanie odvolania 66 €

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.